

Mochi ở đây

TIỆM
TẠP
HÓA
TUỔI
THƠ
ĐANG
LỚN

BLUE BOOKS **vh** NHÀ XUẤT BẢN
VĂN HỌC

Xem Thêm Ebook [Https://www.Tbooks.Cloud](https://www.Tbooks.Cloud)

ƯU ĐÃI THÀNH VIÊN TBooks

- ✓ Tặng 10GB lưu dữ liệu sách
- ✓ Tạo thư viện riêng bản thân
- ✓ Download Nhanh trực tiếp, không quảng cáo

ĐĂNG KÝ NGAY GIẢM 30%

Giới Thiệu Ứng Dụng Tbooks

TBooks – Ứng Dụng Giúp Bạn Download, Lưu Trữ Ebook và tạo thư viện Ebook online riêng mình.

Website: [Tbooks.Cloud](https://www.tbooks.cloud)

Ebooks Kindle tải trực tiếp: [Thư Viện Kindle](#)

List Sách Tbooks: [Link](#)

Đây Là Ứng Dụng Giúp Bạn Lưu Trữ Ebook và tạo thư viện riêng mình, Tbooks Cloud giúp các bạn dùng kindle, Android, Iphone, Windows có thể tải ebook từ internet dễ dàng, ngoài ra bạn còn có thể tạo một thư viện riêng cho mình trên ứng dụng từ nay cần gì bạn có thể tải về nhanh chóng không cần chép vào máy nặng máy, tốn pin máy đọc sách, không còn nỗi lo mất ebook vì tất cả ebook lưu trên cloud.

Ưu điểm TBooks so với App ebook, sách khác thị trường:

Xem Thêm Ebook [Https://www.Tbooks.Cloud](https://www.tbooks.cloud)

- Upload file ebook tới 100mb
- Tạo thư viện ebook cá nhân, có thể chia sẻ bạn bè.
- Kho data lớn 50.000 ebook nhiều thể loại, có thể nói kho ebook lớn nhất Việt Nam cập nhật thêm mỗi ngày
- Tải trực tiếp click là download ngay không cần chờ đợi
- Giao diện đơn giản chỉ có hiển thị bìa sách và tìm kiếm.
- Nhiều định dạng file Azw3/Epub/Pdf/Mobi phù hợp cho tất cả thiết bị
  - Giao diện nhiều thiết bị điện thoại, ipad, ngay cả máy đọc sách như kindle luôn nhé, này đảm bảo chỉ Tbooks Cloud mình là thân thiện nhất theo mình biết.
- Sử dụng cloud server riêng, tự mình setup chứa ebook
- Tự động backup dữ liệu mỗi ngày tránh sự cố mất data
- Có ứng dụng cho điện thoại Android. Phiên bản web app cho ios, máy đọc sách kindle
- Tham gia group cộng đồng chia sẻ ebook hay

Link <https://www.facebook.com/groups/tbooksgroup>

TIỆM
TẬP
HÓA
TUỔI
THƠ
ĐANG
LỚN

Vietnamese Edition Copyright 2023
by **Bluebooks** and **Mochi ở đây**
All rights Reserved

Xuất bản theo hợp đồng chuyển nhượng bản quyền giữa
Bluebooks và **Mochi ở đây**
Bản quyền tiếng Việt thuộc Bluebooks, 2023.

Nghiêm cấm và truy tố mọi biểu hiện in sao bất hợp pháp.
Hiện nay trên thị trường đã xuất hiện những cuốn sách
làm giả với chất lượng in kém, nhiều lỗi, giấy mỏng,
nhòe chữ, sai số trang và nội dung. Kính mong các độc
giả cẩn thận khi chọn mua sách. Để mua đúng bản sách
“Tiệm tạp hóa tuổi thơ đang lớn” do Bluebooks và
Nhà xuất bản Văn học ấn hành, xin quý độc giả lưu ý:

Cuốn sách **“Tiệm tạp hóa tuổi thơ đang lớn”**
được trình bày cẩn thận gồm 268 trang nội dung với
chất lượng in rõ nét.

Mọi ý kiến đóng góp
về nội dung và bản thảo xin liên hệ:
bluebooks.azgroup@gmail.com

Mochi ở đây

TIỆM
TẠP
HÓA
TUỔI
THƠ
ĐANG
LỚN

Lời mở đầu

Kể cho mọi người nghe, năm đó mình 19 tuổi, lần đầu tiên được liên hệ mời xuất bản sách, mình đã nháy mắt lên vì vui sướng, thậm chí mình không dám tin đó là sự thật.

Cuốn sách đó mình viết cùng bốn bạn, xuất bản với vai trò đồng tác giả. Lúc đó mình đã nghĩ rằng, cả cuộc đời này được là tác giả sách một lần mình cũng mãn nguyện lắm rồi.

Sách xuất bản cũng nhận được phản hồi tốt. Mình vui. Các bạn vui. Các chị biên tập, truyền thông vui. Chú giám đốc cũng vui.

Khi đó, rất nhiều người đã nửa đùa nửa thật hỏi mình rằng: *"Bao giờ sẽ xuất bản cuốn sách tiếp theo?"* Mình chỉ biết cười, mình thực sự không dám nghĩ sẽ có ngày đó.

Thế rồi, cuộc sống vẫn tiếp diễn. Mình đi học, đi làm.

Mình đã giậm chân tại chỗ trong một thời gian dài. Không biết mình muốn gì. Không biết nên làm gì. Cứ thế cả năm trời. Mình lo chuyện cơm áo gạo tiền đã đủ mệt. Có lúc mình trộm nghĩ, tuổi trẻ như thế này có phải là hơi đáng tiếc hay không?

Rồi một hôm, mình đi họp câu lạc bộ. Mình gặp chị Linh. Chị Linh viết thơ hay, chị Linh xuất bản sách. Chị cũng nhiều mơ mộng, giống mình. Lúc ấy chị Linh có nói một câu, mà sau này mình nhớ mãi: *"Tuổi trẻ có một thứ còn*

quan trọng hơn tiền, đó là ước mơ em ạ. Bây giờ em còn trẻ, nếu em muốn làm gì thì em hãy cứ làm đi. Sau này ra trường, quần quanh với cơm áo gạo tiền, mình sẽ chịu nhiều chi phối, không phải lúc nào cũng được làm điều mình thích nữa."

Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu?

Đây là tên một tựa sách, mình nhớ hồi đó lớp 9, học cấp 2, cuốn này là best seller trên Tiki luôn. Lần sinh nhật đứa bạn cùng học tuyển, mình mua tặng bạn. Mình nhớ mãi lúc ấy, cô giáo đứng cạnh cửa lớp chúng mình, cô nói: *"Thế theo con, tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu"*. Hai đứa bọn mình đều chưa biết phải trả lời thế nào cho đúng. Còn cô thì cười phá lên, đập tan bầu không khí lặng im nãy giờ bằng một lời giải đáp không thể thuyết phục hơn: *"Vô giá con gái ạ."*

Ừ nhỉ. Có mỗi thế mà tụi mình không nghĩ ra được. Tuổi trẻ chính là vô giá. Làm gì có cái giá nào cho tuổi trẻ của mỗi người đâu. Giá ấy được định nghĩa bằng những con đường chúng ta đi qua, bằng những kiến thức chúng ta học được, bằng trải nghiệm sống, bằng những va vấp, và bằng cả yêu thương chúng ta đã trao, đã nhận trong đời.

Tuổi trẻ cần tiền để sống, nhưng còn có những thứ quan trọng hơn tiền, đó là ước mơ, là gia đình, bè bạn,... Cuốn sách này giống như một lời nhắn gửi, một lời hỏi đáp cho những năm tháng tuổi trẻ của mình, còn nhiều vụng dại nhưng đã sẵn sàng lớn lên. Cuốn sách ghi lại những câu chuyện, tán mạn trong hành trình trưởng thành của mình và những người mình gặp, mình quen, có người là thoáng qua, có người là thân thiết. Nhưng mình tin mỗi câu chuyện

Mochi Ở Đây

đều có một ý nghĩa riêng, bởi trong đời này, những người ta gặp chính là những người ta nên gặp, những nơi ta đi qua chính là những nơi ta cần đến.

Và cảm ơn mọi người vì đã đón nhận cuốn sách này. Mình là Mochi, và mình ở đây, luôn ở đây.

Chương 1
Chuyện ở nhà

Dù ở đâu con cũng làm cô giáo...

Những ký ức về thời ấu thơ luôn làm người ta nhớ mãi. Chúng mình có tuổi thơ, và người lớn cũng vậy. Hành trình lớn lên với nhiều day dứt, nhiều ước mơ dang dở của mẹ, lần nào kể lại cũng khiến mình bật khóc.

Trước khi trở thành mẹ của mình, mẹ cũng từng là con gái của ông bà, là em của các bác, cũng từng có một tuổi thơ. Chỉ là tuổi thơ của mẹ khó khăn hơn, thiếu thốn hơn của mình một chút.

Nhà ngoại ngày xưa nghèo, mẹ thì là con út, lại yếu ớt nhất nên được cho đi học. Cứ thế, mẹ dần lớn lên. Mẹ học giỏi lắm, cũng có rất nhiều ước mơ.

Mẹ kể mẹ từng muốn vào trường Y, muốn trở thành bác sĩ để cứu người. Nhưng nhà thì nghèo quá, trường Y người ta phải học tận 6 năm, phải bán bao nhiêu thóc gạo của nhà mới đủ tiền ăn học.

Mẹ thương bà vất vả, nên lựa chọn vào Sư phạm. Mẹ muốn làm cô giáo cấp 3, mà bà bảo học cao đẳng thôi thì sẽ đỡ được 1 năm con ạ. Thế là, mẹ lại từ bỏ ước mơ thêm lần nữa, thêm một lần nữa dù trong lòng còn nhiều, nhiều lắm những luyện tiếc. Mẹ vào trường cao đẳng, học sẽ chỉ mất 3 năm, sau này có thể dạy cấp 2. Vậy là vẫn có thể làm cô giáo, lại đỡ gánh nặng cho bà. Giấy báo đỗ ba trường đại học năm ấy, chỉ có thể cất gọn trong học tủ. Như một ký niệm về ước mơ mãi không thành.

Tiệm tạp hóa tuổi thơ đang lớn

Mẹ kể, mẹ thực sự đã khóc, khóc rất nhiều. Mẹ viết thư gửi về nhà, bức thư dài lắm, nhưng có mấy câu thơ thế này, khiến mình nhớ mãi:

*"Giấy báo đại học con đã cầm tay
Dù ở nơi xa nhưng con vẫn biết
Suốt đêm nằm hai mẹ con cùng khóc
Nhưng mẹ ơi con đã hiểu được rồi
Dù ở đâu con cũng làm cô giáo
Như mẹ thầm mong ước bấy lâu
Con sẽ là ngôi sao bé nhỏ
Trên vòm trời tỏa sáng mẹ kính yêu."*

Những dòng thư ấy nhòe đi vì nước mắt. Mẹ không giỏi văn, là dân tự nhiên, nhưng mà bài thơ này là bài thơ về mẹ hay nhất mình từng được đọc. Mình không sinh ra trong hoàn cảnh của mẹ, nên mình không hiểu rõ về cái nghèo, cái khổ. Nhưng mình chỉ thấy thương mẹ rất nhiều, thấy thương mẹ của năm 18 tuổi đã không thể thực hiện ước mơ, và lần lượt bỏ lỡ những giấc mơ trong đời.

Dù ở đâu, mẹ vẫn là cô giáo. Mẹ đã hứa với ngoại như vậy, và mẹ đã luôn là như vậy.

Thực ra, bạn biết không, bố mẹ chúng mình cũng từng giống chúng mình thôi. Cũng từng là những người trẻ, với rất nhiều ước mơ. Chỉ là ước mơ ấy dần dà sẽ nhường chỗ cho những trách nhiệm. Mình không biết nếu là mình, mình có đủ can đảm để từ bỏ giấc mơ, hy sinh vì gia đình

như mẹ không nữa. Nhưng mà, có lẽ đó là điều tốt nhất mẹ có thể làm rồi.

Mẹ nói, mẹ chưa bao giờ hối tiếc vì quyết định đó cả.

Nếu bạn cũng phải từ bỏ ước mơ của mình vì một lý do nào đó, thì mình hy vọng là lý do đó đủ xứng đáng và mình hy vọng bạn sẽ không hối hận.

Đừng bỏ ăn con nhé!

Bạn nghe câu này có quen không? Mình nghĩ bất cứ một đứa trẻ nào cũng từng được nghe bố mẹ nhắc câu này. Ít thì bữa nửa tháng, thì thoảng gọi điện, nhiều thì ngày nào cũng nhắn tin.

Khi còn nhỏ, tụi mình được ở gần ba mẹ, có lúc tụi mình chưa ngoan, ba mẹ còn khó chịu, cần nhằn đủ điều. Thế nhưng khi lớn lên một chút, tụi mình đi xa hơn, thời gian về nhà càng lúc càng ít hơn. Những cuộc nói chuyện với ba mẹ cứ thưa thớt dần. Thi thoảng là vài tin nhắn nhắc ngủ sớm đi, là link mấy bài báo thức khuya bị bệnh, là những cuộc gọi báo làm gì thì làm, đừng cố quá sức, và dù bận đến đâu cũng đừng bỏ cơm con nhé.

Dù chúng mình đôi lúc có cảm thấy khó chịu vì những lời nhắc nhở, lúc nào cũng lẩm bẩm: “Con biết rồi, con lớn rồi mà”. Nhưng với bố mẹ, dù chúng mình có lớn lên như thế nào, có trưởng thành biết bao nhiêu, thì khi trở về nhà, chúng mình vẫn chỉ là những đứa trẻ mãi chẳng cần lớn.

Lời nhắc nhở tưởng rất bình thường, nhưng vào một chiều mưa, giữa thành phố rộng lớn, đông đúc này, lòng cô đơn đến lạ. Ăn vội cái gì bỏ bụng cho khỏi đói, thấy mấy em bé ngồi sau yên xe được ba mẹ chở, bi bô nói vài điều không rõ nghĩa, tự dưng tụi mình sẽ thấy thèm lẩm một bữa cơm nhà, thèm lẩm được mẹ hỏi: “Hôm nay các con thích ăn gì?”, thèm lẩm những câu chuyện không đầu không cuối lúc giờ cơm, thèm lẩm cái cảm giác ngồi trước hiên nhà, thấy mưa rơi, ngoài kia là bão, trong này là bình yên.

Lời mẹ dặn

"Mẹ vẫn dặn ngày phải ăn đủ ba bữa, không được thức khuya, đi ra đường phải cẩn thận, nhìn trước ngó sau để không bị ngã. Mùa đông lạnh, tự biết mặc đủ ấm, nếu không thì con sẽ dễ ốm lắm đấy. Đi làm thêm không được bỏ quên việc học. Làm gì thì làm, phải giữ sức khỏe, sức khỏe vẫn là quan trọng nhất. Không cần quá giỏi giang, nhưng phải có trí tuệ, và hạnh phúc. Con gái phải biết giữ mình, lớn rồi phải biết tự lo, tự chịu trách nhiệm.

Mẹ dặn rất nhiều, chắc vì các bà mẹ thường hay lo xa vậy. Nhưng mẹ cũng không quên dặn con rằng, có chuyện gì thì về nhà với mẹ. Mẹ vẫn luôn ở nhà chờ con. Càng lớn thì càng ít về nhà hơn. Thức khuya, hay ngã, tím bầm, mất thâm, xước xát cũng nhiều. Có lúc bận bịu mà quên lời mẹ dặn. Thật may mắn vì mẹ vẫn luôn ở đây để khi cần con có thể trở về. Mẹ dặn còn rất nhiều, có điều con quên, có điều con nhớ, nhưng có một điều khiến con rất an tâm, đó là dù có chuyện gì, mẹ vẫn luôn ở đây, ở nhà của chúng ta và chờ con trở về."

Sau lưng của bố

Ngày nhỏ, còn đi học mẫu giáo, ngày nào bố cũng đưa đi, đón về. Lên cấp 2, đi học thêm cách nhà 10 cây số để thi chuyên, bố mặc nắng, mặc mưa, vẫn đều đặn chờ con sau cánh cổng lúc 8 giờ tối. Thi cấp 3, thi đại học đều là bố đưa đi, chưa bao giờ phải để con chịu cảm giác một mình trong những ngày quan trọng. Vào trường chuyên, cuối tuần về nhà lúc nào cũng muốn ở thêm một chút, sáng sớm thứ hai mới chịu đi, cứ 5 giờ sáng bố lại đưa ra bến xe cách nhà hơn 10 cây số đi cho kịp giờ vào lớp.

Lớn lên rồi, cũng tự biết đi xe rồi, cũng qua mưa, qua nắng, mới thấy điều tuyệt vời nhất là được ngồi sau lưng của bố, lúc nào cũng thấy an toàn và yên tâm đến lạ lùng.

Bố chưa từng một lần nói rằng bố yêu con, cũng không phải người tình cảm, hay tâm sự với con, nhưng mà bố đã luôn hành động bằng tất cả tình thương của một người cha. Trong hành trình lớn lên của con, thật tuyệt vời vì đã luôn có bố đồng hành. Không có câu nào nói là yêu con, nhưng con hiểu, đó chính là tình yêu.

Có lẽ tình yêu của bố không hoàn hảo, nhưng đối với con, đó là tình yêu trọn vẹn nhất mà con có được.

Bây giờ, khi đã sắp tốt nghiệp, số lần được ngồi sau yên xe bố ngày càng ít hơn. Chỉ là những lần về nhà ít ỏi, không còn bus về đến bến cuối, hoặc là quá lười mới có cơ để “Alo bố ơi bố ra đón con nha”. Nhưng mà vì ít hơn, thì sẽ thấy quý nhiều hơn.

Mochi Ở Đây

Lớn lên rồi mới hiểu, ngoài kia có bão to gió lớn đến mấy thì được đi về nhà, được ngồi sau lưng của bố, chính là rất nhiều bình yên.

Bao giờ con đi?

Xa nhà đến năm thứ bảy, có lẽ bố mẹ đã quen với việc mình sẽ về rồi lại mau chóng dọn đồ đi. Trừ dịp Tết với hè thì mình về lâu hơn một chút, còn lại cứ về được đâu một, hai ngày là lại chào bố, chào mẹ con đi.

Mỗi lần về, mẹ lại hỏi “Thế bao giờ thì con đi?”, “Con đi có mang gì không để mẹ mua?”, “Tùng này đồ có đủ ăn không con?”, “Đã có tiền lẻ đi xe chưa con?”...

Những lời hỏi han bình thường ấy, mình đã nghe đi nghe lại cả trăm lần, lần nào cũng vậy, nhưng không hiểu sao, đều cảm thấy rất ấm lòng. Những quan tâm nhỏ nhặt, những yêu thương thường tình của người làm cha, làm mẹ thực ra có ý nghĩa rất lớn. Để mình biết rằng, dù ngoài kia thế giới rộng lớn, mênh mông, có bị đối xử tệ đến mức nào, thì về nhà, vẫn luôn có những người thân để yêu thương và được yêu thương vô điều kiện, không toan tính, không cần tranh đấu.

Lần nào đi lâu quá không thấy về nhà, mẹ lại nhấn hỏi, thế bao giờ con về, cuối tuần này có về không con. Lúc nào mẹ cũng lo không được ăn ngon, ăn uống cho qua bữa không đủ chất, lúc nào mẹ cũng sợ con gái gầy gò, thiếu da thiếu thịt, mẹ bảo nhìn chẳng có tí sức sống nào cả.

Thực ra, có nhiều chuyện lớn lên rồi không thể kể hết với bố mẹ như những ngày còn bé, bi ba bi bô từ trường mẫu giáo về nhà nữa. Có những chuyện, thực lòng muốn

Mochi Ở Đây

giấu đi để bố mẹ đỡ lo lắng, đỡ phiền lòng. Tại vì, lớn rồi mà. Lớn rồi, mà còn để bố mẹ lo thì bản thân tệ quá.

Cơ mà, những người làm cha, làm mẹ luôn có một linh cảm đúng đến lạ lùng. Chỉ là bố mẹ muốn nói ra, hay giữ trong lòng mà thôi...

Người nhà

Chúng ta có thể dễ dàng nói ra những lời yêu thương với người yêu, với crush, nhưng lại thật khó khăn để ôm mẹ thật chặt, nắm bàn tay bố và nói: *"Con yêu bố mẹ rất nhiều"*.

Chúng ta có thể tỏ ra vui vẻ, thân thiện, khách sáo với người ngoài, nhưng bao nhiêu bực bội, stress lại trút cả lên người nhà chẳng chút nể nang.

Nhưng, vì là người nhà, nên luôn có một cơ hội để chúng ta được quay trở lại, để xin lỗi và được tha lỗi. Đúng hơn là nhiều cơ hội, cơ hội không giới hạn ấy.

Người ngoài có thể ở cạnh nhau lúc vui vẻ, nhưng người nhà, thì dù bạn vui, bạn buồn, bạn ốm đau, bệnh tật, sẽ luôn túc trực ở bên.

Người nhà cho ta cảm giác yêu và được yêu, không vì lý do gì cả, tình yêu ấy là vô điều kiện.

Dù cho cả thế giới này có quay lưng lại với chúng ta thì người nhà vẫn sẽ luôn ở đó, đón chúng ta trở về, trân trọng chúng ta.

Con cái lớn lên ra ngoài xã hội bôn ba, bị sếp mắng, bị người ta chà đạp không thương tiếc, đúng là chỉ có bố mẹ mới xót con, chỉ có ông bà mới thương cháu, và chỉ có anh chị em mới yêu thương mình mà không đòi hỏi điều gì.

Dù bố mẹ có là ông này bà nọ, hay là những người lao động bình thường, vất vả, bươn chải ngoài đường ngày

Mochi Ở Đây

nắng cũng như ngày mưa, thì ai cũng mong cho con mình có một cuộc đời dễ dàng nhất, một cuộc đời sung sướng hơn. Bố mẹ thì chịu khổ một chút, cũng chẳng hề gì.

Thêm và bớt...

"Má không thích ăn thịt, má ăn rau được rồi con. Miếng này coi bộ ngon mà má ăn hồng được, ăn bớt giùm má nghen."

"Cái áo cũng đẹp nhưng má mặc hồng hợp, con lại thử chiếc váy đi tiệc với trường đi, hôm rồi má thấy con ngấm miết mà sao hồng lưa. Má cho thêm tiền."

"Ăn thêm đi con, lâu lâu mới về nhà một bữa."

"Sáng má dậy mà không muốn gọi con, con ngủ thêm chút nữa nha con, hôm qua má thấy con thức khuya học bài hả?"

"Thêm giở trứng với túi giò này mang lên trên bỏ tú lạnh ăn dần nghen con, đồ này má làm nên đảm bảo vệ sinh lắm. Má lo con đói."

Sau này con mới hiểu, thực ra má cũng thích ăn thịt, má cũng vui khi mua đồ mới. Nhưng mà má không chịu.

Cả đời má chỉ bớt, để được thêm nhiều chút dành cho con. Cả đời má khóc, để con được cười.

Những dòng note của mẹ

Nhiều năm về trước, khi cuộc sống của mình còn gói gọn trong căn nhà nhỏ, ngõ xóm, đường xa nhất cũng chỉ là đường đến lớp, hồi đó, máy tính, điện thoại là những điều xa xỉ. Mình nhớ hồi mình mấy tuổi, nhà mình chỉ có cái điện thoại bàn duy nhất. Lên cấp 1 bố mẹ mới dùng điện thoại di động, lên lớp 3 mới mua máy tính.

Thời đó, mỗi lần muốn nhắn gì mẹ lại hay để vài dòng note, trước cửa nhà hoặc trên bàn bếp.

Nhiều năm trôi qua, mình đã lớn và cuộc sống có nhiều đổi thay. Không còn những dòng note, mà thay vào đó là tin nhắn điện thoại, zalo, insta, mess,... rung liên hồi.

Nhịp sống nhanh hơn, thông tin vèo vèo, không còn cần mất nhiều thời gian cho những tờ note.

Thi thoảng, trở lại nhà, mẹ vẫn nhắc về chuyện xưa, hồi con còn bé, lon ton chạy khắp nhà, con khó nuôi, ăn ít, mẹ toàn phải note nhắc uống sữa trước khi mẹ đi dạy về, ăn cái này, cái kia mẹ cất trong tủ nhé.

Chỉ là chút ký ức còn ở lại, khi tất cả đều đã đi qua...

10 ngàn của mẹ

Mình đi học xa nhà sớm, từ năm lớp 10, là 15 tuổi. Lúc ấy mình còn nhỏ xíu à, cũng chưa kiếm được tiền, nên vẫn hay xin tiền mẹ lắm.

Mình đi xa, bố mẹ lo lắng rất nhiều. Bố mẹ lo bao nhiêu, mình vui bấy nhiêu. Tại được sống tự do ở ký túc, không ai quản, thích ngủ lúc mấy giờ cũng được, không ai mắng hết á.

Mỗi lần xuống trường, ngoài khoản tiền được cho để chi tiêu, mẹ vẫn hay dúi cho mình mười, hai mươi nghìn để đi xe. Thấm thoát cũng 6-7 năm từ ngày đầu tiên mình xa bố mẹ, lên đại học rồi, lớn tương rồi, cũng có việc làm, có thu nhập, nhưng mình vẫn được mẹ cho tiền đi xe bus.

Không chỉ là 10 ngàn đi bus, mà còn là thịt thà, rau dưa, mỗi lần mình chuẩn bị đi mẹ lại chuẩn bị cho bao nhiêu là thứ. Mẹ bảo xưa ông bà ngoại cũng vậy. Mấy mươi năm trước, mấy mươi năm sau, cha mẹ thời nào cũng thế. Lo cho con từng cái nhỏ nhất.

10 ngàn không lớn, nhưng tình yêu của mẹ thì to đùng.

Mình có một người bố...

Mình có một người bố. Bố năm nay cũng gần 50 tuổi rồi. Bố là giáo viên dạy Văn nhưng lại cực kì ít nói. Bố hay mắng mình vì cái tính bừa bộn, sách vở truyện tranh để khắp nhà, rồi vì cái tính hay quên, cầm cơm thì quên không bật nút. Bố cũng chẳng bao giờ bày tỏ yêu thương với mình như bố các bạn. Từ bé đến lớn, bố cũng chưa bao giờ khen con lấy một lần. Số lần mình nói chuyện với bố tính trên đầu ngón tay. Mình thích ăn đồ chiên, xào, nhưng vào bếp bố hay làm đồ luộc. Bố chưa bao giờ tặng quà cho vào dịp sinh nhật, cũng rất hiếm khi đưa mình đi chơi.

Ngày trước, nhiều lúc mình cứ ước, giá mà bố tâm lý hơn một tí, một tí thôi là cũng đã mừng lắm rồi.

Nhưng đây chỉ là ngày trước thôi.

Vì từ khi lớn lên mình mới hiểu,

Bố có thể mắng mình, nhưng nhất định sẽ bảo mẹ đừng đánh mình mỗi lúc mình không ngoan, vì bố bảo con gái sinh ra đã yếu ớt rồi.

Bố có thể cầm roi, nhưng chỉ để dọa con thôi chứ chẳng kịp đánh mình cái nào đâu.

Bố có thể không khen mình, nhưng bố luôn tự hào mỗi khi nhắc về mình với bạn bè.

Nhà mình chỉ có hai chị em gái, bố lại là con trưởng, thế nhưng chưa bao giờ bố áp lực chuyện con gái con trai với mẹ, cũng chưa một lần phân biệt đối xử, với bố,

chúng mình là tài sản lớn nhất, bố bảo con nào cũng cần được dạy dỗ thì mới có thể “thành người”. Mẹ thích trồng hoa, bố sẽ tưới nước. Mẹ có tóc bạc, bố sẽ ngồi trước hiên nhớ suốt cả chiều. Bố san sẻ việc nhà với mẹ, bố dạy hai chị em phải dọn nhà ngăn nắp hơn.

Năm lớp 5 đi thi Toán được thủ khoa, mình vui lắm, ai cũng khen con bé này giỏi, bố mình thì không đâu, bố bảo còn phải cố gắng nhiều cơ. Bố nói, phong độ là nhất thời, đẳng cấp mới là mãi mãi, lúc đấy thấy buồn thiu.

Hồi ôn thi cấp 3 áp lực lắm luôn, giai đoạn đó mình học cực kì kém Toán. Trước đấy còn làm lạc đề Văn thi học sinh giỏi, mình sợ cảm giác phải trượt thêm một lần nữa, cảm giác thất bại vốn chẳng dễ chịu gì mà. Bố bảo, không phải áp lực. Không đồ chuyên thì học trường thường cũng không sao.

Mùa thi năm ấy mình may mắn lọt top 3 chuyên Văn, bắt đầu đi học xa nhà. Trước lúc mình đi, bố chỉ nhắc phải giữ gìn sức khỏe, học thì còn học cả cuộc đời.

Lớp 11 mình thi vượt cấp, hai kỳ thi liên tiếp, mình được giải nhất thành phố nhưng trải qua cú sốc trượt tuyển quốc gia. Mình đóng cửa phòng khóc suốt đêm. Bố bảo, cuộc đời không nên kỳ vọng quá nhiều, đừng vui quá, cũng đừng buồn quá. Lớp 12, mình vào đội tuyển quốc gia, hôm trước có kết quả thi, hôm sau đã họp đội tuyển. Đợt ấy bọn mình phải đóng một khoản tiền kha khá lớn. Sáng bố phải nghỉ dạy, mẹ phải ra ngân hàng sớm để lấy tiền đem lên đóng học cho mình. Lúc gặp mình ở Ams, bố chỉ

dặn là đừng lo lắng, cứ cố gắng học tốt là được rồi, còn lại để bố mẹ lo.

Năm mình thi đại học, cả nhà đều làm giáo viên, ai cũng hỏi năm nay có vào Sư phạm không, chắc là vào Sư phạm chứ, mình thì vẫn còn lưỡng lự, dù thích Báo chí lắm. Khi ấy bố nói với mình rằng: *"Con làm gì cũng được, miễn là con hạnh phúc, và con phải sống được với nó con gái nhé"*.

Cho đến tận bây giờ, vẫn thấy may mắn vì được làm con của bố. Bố bảo là không cần trở thành người giỏi nhất, bố chỉ cần con là một người tử tế, thành người tử tế không phải điều dễ dàng, nên mình phải học, phải học mỗi ngày.

Bố cũng là lần đầu làm bố, bố cũng có lúc sai, bố cũng có những lỗi lầm, thiếu sót. Nên mình cũng giận bố nhiều chứ. Nhưng bố sẵn sàng làm tất cả để các con có được cuộc sống đầy đủ nhất. Thế nên mình biết ơn bố nhiều lắm.

"Cảm ơn bố vì đã là bố của con, đã yêu thương con theo một cách riêng, có thể bố không hoàn hảo, nhưng bố là duy nhất, bố phải thật khỏe mạnh, sống vui vẻ để là điểm tựa vững chắc của cả nhà mình bố nhé! Bọn con lớn rồi, và sẽ học cách yêu cả những điều không hoàn hảo của bố như cách bố đã luôn bao dung với chúng con suốt nhiều năm nay."

Hành trình lớn lên của con, thật hạnh phúc vì có bố.

Với thế giới, bố chỉ là một người, nhưng với con bố là cả thế giới."

Con nào thì cũng là con

Người ta vẫn hay nói ông trời không cho ai tất cả. Nhà mình cũng thế. Đường con cái của bố mẹ vốn chẳng được thuận lợi. Mẹ mình mang thai nhiều lần, nhưng lần thì sẩy, lần thì em bị bệnh từ trong bào thai, mới nhìn thấy ánh mặt trời một giờ em đã mất. Mình thậm chí còn không được gặp em, bế em, tất cả những gì mình biết về em chỉ là tấm ảnh siêu âm mẹ cầm hồi em được mấy tháng tuổi. Nếu như con bé còn sống thì chắc giờ cũng đã học tới lớp 4 rồi. Tiếc là chẳng có cái “nếu như” nào cả.

Trái qua những lần mang thai khó khăn của mẹ như thế, đến giờ nhà mình có hai chị em gái. Bố mình lại là con trưởng. Dù xã hội bây giờ đã văn minh chuyện con trai con gái chẳng phải là vấn đề gì quá to tát, nhưng với nhiều người thì vẫn còn quan niệm, là con trưởng, vẫn nên sinh một đứa con trai để sau này thờ phụng, nối dõi.

Mình ý thức được điều đó từ rất sớm, cũng nghe những lời bàn tán của người ngoài. Mười năm trước, bố mẹ làm nhà. Lúc ấy, mẹ đã khóc rất nhiều vì nghe người ta nói: *“Đẻ hai đứa con gái thì xây nhà để làm đêch gì?”* Người ta ở đây là một người họ hàng thân rất gần, vô tình nói trong cơn say, quá chén. Lời nói ra vô tình, nhưng nỗi đau là có thật.

Có những điều, người nói sẽ quên dần theo thời gian, nhưng với người nghe, nỗi đau sẽ không bao giờ kết thúc, thậm chí nó còn trở thành một niềm ám ảnh khó phai trong đời.

Một lời nói ra, không bao giờ rút lại được. Một lời nói ra, giống như một vết dao đâm thẳng vào tim. Chẳng có sẹo đâu, nhưng không thuốc nào chữa lành lại như lúc ban đầu được nữa.

Nghe mẹ kể, tự dưng nước mắt mình cũng cứ thế mà trào ra, không sao ngăn được. Nổi buồn cũng thế. Cho đến bây giờ mỗi khi nhắc chuyện ngày xưa, dù đã cá chục năm trôi qua, vẫn không sao quên được.

Có những nỗi đau cứ lặp đi lặp lại, thực sự khiến tim mình nhói, và rất khó thở.

Nhưng người ngoài nói sao thì nói, với bố và mẹ, con nào cũng là con, con nào cũng cần được dạy dỗ, giáo dục, yêu thương. Và như thế, tụi mình đã được lớn lên, được hưởng những điều tốt đẹp nhất.

Định kiến trong xã hội là điều không thể tránh khỏi, nhưng mình tin là, nếu người thân thấu hiểu và luôn bên nhau, thì chuyện gì cũng sẽ ổn. Mình cũng tin là, con gái hay con trai thì đều có khả năng phát triển ngang nhau, đều có thể trở thành động lực, niềm tự hào của bố mẹ.

Không bố mẹ nào được lựa chọn giới tính của con cái, và bản thân chúng cũng vậy. Nhưng chúng ta được lựa chọn sẽ đối xử với nhau như thế nào. Hy vọng trên thế giới này, những đứa trẻ được sinh ra, dù là con trai, con gái, đều được yêu thương đồng đều như nhau. Bởi vì, chúng đã được sinh ra trên cuộc đời, và bởi vì, chúng xứng đáng.

Ước gì

Ước gì bây giờ ngủ một giấc tỉnh dậy, có tiếng bố gọi thay chuông báo thức, có cơm sáng mẹ nấu ngon lành. Mắt nhắm mắt mở đánh răng rửa mặt, thay đồng phục rồi ngồi ăn với cả gia đình. Ăn xong là chào bố chào mẹ con đi học.

Buổi trưa buổi tối cả nhà đều quây quần, nói dăm ba câu chuyện trên trường lớp, cười giòn tan. Ăn xong rồi rửa bát, bố pha một ấm chè tươi nóng, cả nhà cùng xem tivi. Đi học bài một lúc, chuẩn bị sách vở cho mai, thế là hết một ngày.

Vòng lặp ấy xuyên suốt cả tuổi thơ. Lúc đó nhiều khi thấy cuộc đời sao mà nhàm chán, tẻ nhạt quá. Nhưng lớn lên rồi mới hiểu, đó là khoảng thời gian đẹp nhất, nhưng nó vĩnh viễn không thể trở lại nữa rồi.

Lớn lên, con cái trở về nhà đều là khách. Căn phòng vẫn còn đó, ngày nghỉ có thể ngủ đến 10 giờ trưa, thức dậy, ăn cơm mẹ nấu, rồi sắp đồ, mấy tiếng đồng hồ nữa lại chào bố mẹ con đi. Nhưng không phải đi học mấy tiếng rồi về. Mỗi lần đi, ít thì một tuần, lâu hơn thì hai, ba tuần. Có kỳ bận rộn thì cả một tháng. Căn nhà nơi mình từng thân thuộc mà lớn lên, bỗng dưng trở thành một trạm dừng chân ngắn hạn. Trở về rồi lại phải nhanh chóng ra đi.

Mấy mươi năm cuộc đời, rồi cuộc chúng ta còn về nhà được bao nhiêu lần? Về thêm một lần, là bớt đi một lần được gặp bố mẹ trong cuộc đời ngắn ngủi này.

Có nhiều ước mơ sẽ trở thành sự thật khi chúng ta lớn lên, cũng sẽ có nhiều mảnh đất hứa chờ đợi ta ở phía trước, sẽ có lúc chúng ta hoang hoải, mông lung, chán nản.

Chúng ta đã từng muốn thành người lớn để được đi xa, nhưng lớn rồi mới nhận ra, chẳng đâu bằng được đi về nhà, chẳng có bữa cơm miễn phí nào ngon như cơm mẹ nấu, và chẳng có tình yêu nào tuyệt vời, thâm lặng như những lắng lo của cha.

Sau này làm mẹ con sẽ hiểu

Mình là đứa cá tính, nhiều khi bất đồng với phụ huynh, bố mẹ mắng cũng nhiều. Nhưng mình lì lợm lắm, chẳng nói chẳng rằng gì, nhiều khi mẹ bực, mẹ mang roi ra vọt. Có khi là roi thường. Có lúc là roi mây. Mình lớn lên không chỉ bởi những dịu dàng, ôm ấp mà còn bởi những lời trách mắng, những đòn roi. Mình tập dần quen với điều đó.

Có lần lên lớp, cô giáo hỏi sao tay con bị xước, khi đó mình vừa bôi rồi, lại tủi thân cực kì, nhưng mình đã trả lời cô rằng con bị ngã, mới thành ra như vậy. Khi mẹ đánh, mình đau, đau lắm. Đau cả bên ngoài và đau cả trong tim. Một đứa trẻ mấy tuổi, những nỗi đau này rất có thể đi theo nó cả đời. Những ám ức thời thơ ấu có thể khiến nó quên hết mọi điều tốt đẹp bố mẹ dành cho nó. Nó vô cùng tiêu cực, và nó chỉ có thể nghĩ được rằng nếu mẹ ghét mình như thế, tại sao còn sinh ra mình. Tại sao mỗi lần mình muốn nói, mẹ lại không lắng nghe?

Ngày nhỏ, mỗi khi làm sai điều gì, mình đều phải viết bản kiểm điểm. Viết nhiều đến nỗi, mình cũng không nhớ mình đã viết tổng cộng bao nhiêu lần. Mỗi lần viết là một lần khóc lên khóc xuống.

Mình ra ngoài lúc nào cũng là đứa trẻ được mọi người yêu quý. Nhưng phải một khoảng thời gian rất lâu, mình thực sự không tìm được tiếng nói trong gia đình. Mình muốn bỏ nhà đi. Nhưng bỏ nhà sao được, mình còn quá nhỏ, lại không có nhiều tiền. Vậy là mình chỉ biết chịu đựng,

mình thấy mình sao mà khổ sở quá, sao mà đáng thương quá, sao mà thảm hại quá.

Mình ước mình lớn lên thật nhanh, có thể đi làm, để thoát khỏi những áp lực mà mình đang gồng gánh. Mình đã viết nhật ký, viết rất nhiều, vì không thể kể với ai, nên mình lựa chọn nói với chính mình. Mình vừa viết, vừa âm ỨC, vừa khóc. Khóc đến mức nhòe hết chữ trên trang giấy mỏng. Cứ thế, cứ thế, mình đã có những ngày tháng vật lộn với mớ hỗn độn của chính mình, lay lắt để lớn lên.

Sau này, mình hiểu là, không phải chỉ có mình biết áp lực và có áp lực. Người lớn cũng thế. Bố mẹ chúng mình cũng vậy. Thậm chí áp lực ấy còn lớn hơn những áp lực mình đã và đang trải qua nữa. Chỉ là người lớn, không phải lúc nào cũng được phép buồn mà thôi. Vô tình thì những áp lực của người lớn, khi không thể giải tỏa sẽ trở thành áp lực trên đầu con trẻ. Vòng lặp đày khiến cả bố mẹ lẫn con cái đều rất đau lòng.

Mình thì chưa làm mẹ, và có lẽ rất lâu sau này mình mới làm mẹ. Rồi sẽ có những đứa trẻ cần mình chăm lo. Có lẽ lúc ấy mình sẽ hiểu mẹ nhiều hơn, nhiều hơn bây giờ một chút. Hiểu để thương. Và thương nên sẽ cố gắng hiểu.

Không có đứa trẻ nào là hoàn hảo, cũng không có phụ huynh nào là toàn vẹn. Chúng ta đều phải học cách thay đổi, học cách chấp nhận để cùng chung sống, để cùng yêu thương. Mình tin là ai trong đời cũng có những giai đoạn bất lực vì không thể tìm được tiếng nói chung với gia đình.

Nhưng đi qua khoảng thời gian đó, cố gắng để thông cảm cho nhau, thì cuộc sống sẽ dễ dàng hơn một chút. Tha thứ

cho chính mình, và tha thứ cho bố mẹ. Bởi vì bạn biết không, bố mẹ chúng mình cũng đã tha thứ, bao dung với chúng mình rất nhiều lần đó thôi. Trước đọc *Cánh đồng bất tận* của Nguyễn Ngọc Tư, mình rất tâm đắc với thông điệp này: *"Là trẻ con, đôi khi chúng ta cũng phải biết tha thứ cho lỗi lầm của người lớn"*.

Khoảng cách thế hệ hay những rào cản của tuổi mới lớn dễ khiến tụi mình xa bố mẹ, cũng sẽ có những lúc tụi mình nói ra những lời tổn thương vô cùng, bố mẹ cũng thế. Nhưng mình hy vọng là, nếu được thì khi bình tĩnh lại, chúng ta có thể cùng ngồi xuống, để nói chuyện, để gỡ những mớ hỗn độn, uất ức trong lòng. Bởi vì suy cho cùng, trên đời này không có ai yêu thương chúng ta vô điều kiện bằng người sinh ra mình, và người mình sinh ra.

Tình yêu đó, chính là một tình yêu không cần lời hỏi đáp.

Gia đình nào cũng có những nỗi đau

Có những chuyện dù đã trôi qua nhiều năm, thậm chí tưởng rằng mình đã mạnh mẽ vượt qua rồi, thì mỗi lần nhắc đến vẫn khiến người ta ám ảnh vô cùng. Gia đình nào cũng có những nỗi đau. Những chuyện buồn mà không phải ai cũng có thể hiểu.

Và có lẽ những lúc như vậy, tội mình cần một người ở cạnh, để được nói, được khóc. Đâu phải lúc nào tự mình cũng đủ can đảm và sức lực để vượt qua mọi chuyện. Hoặc là tưởng như đã vượt qua được rồi, khi nhắc lại cứ ngỡ mọi thứ vừa như mới hôm qua. Từng chi tiết, từng hồi ức hiện về, rõ nét tới mức làm tội mình khó thở.

Một đêm mùa đông, mình gặp em. Em kém mình hai tuổi, hai chị em chơi cùng nhau là vì ngày cấp 3 có làm chung dự án. Tội mình thân nhau và bằng một cách nào đó, ngay cả khi đã nghỉ dự án rồi, tội mình vẫn chưa chịu nghỉ chơi với nhau.

Con bé vốn là người mạnh mẽ, nhưng những người mạnh mẽ nhất đều mang trong lòng một nỗi đau. Năm em 18 tuổi, em tạm biệt quê hương, ra Hà Nội để học đại học. Em nói, nếu để gọi tên một nơi đã chứng kiến em đau đớn thế nào, khổ sở ra sao, suy sụp đến mức không muốn quay lại, nhưng vẫn dành một tình yêu, thì đó chính là Hà Nội.

Bố em bệnh nặng, là ung thư. Lúc em ra Hà Nội, bố đã bệnh rồi. Em ra được đâu vài tháng, thì bố mất. Thế giới của em lúc ấy dường như không còn là màu hồng nữa.

Trên chuyến bay từ Hà Nội về quê, và trong những ngày chịu tang bố, em đau lòng tới mức không thể khóc được. Em không thể khóc, vì em là con cá, em phải là chỗ dựa tinh thần cho mẹ, cho em của em nữa. Em không thể khóc, nhưng em cũng không thể vượt qua được.

Em nói bố muốn được về nhà, bố muốn dù mất đi, cũng được ở trong căn nhà này, nơi mà cả gia đình em đã sống, đã bên nhau suốt bao năm nay. Nhưng em hiểu, em hiểu rằng là bố không muốn tốn thêm tiền chữa bệnh, bố không muốn trở thành gánh nặng tài chính cho mẹ sau khi không còn trên cuộc đời này nữa, vì bệnh ung thư ở giai đoạn đó, không thể nào chữa khỏi được, chỉ có thể kéo dài sự sống thêm một chút, một chút thôi.

18 tuổi, lần đầu tiên em trải qua nỗi đau đến nghẹn lòng. Biến cố này quá sức với em, dù đã chuẩn bị tinh thần trước, nhưng em vẫn không thể đón nhận nó bình thản. Phải thôi, trước sự ra đi của một người thân yêu, đặc biệt là người đã sinh ra mình, không ai có thể cam lòng mà.

Em báo, giờ thì em hiểu, sẽ không còn nỗi đau nào có thể lớn hơn được nữa rồi. Nghỉ hè về thăm nhà, vắng bóng của bố, mâm cơm chẳng đủ người, những thứ bình thường mà trước đây em coi là điều dĩ nhiên, bỗng dưng trở thành xa xỉ. Và em biết, ngày đó không thể nào quay lại nữa. Bố không thể nào ngồi lại bên mâm cơm này cùng mấy mẹ con được nữa rồi. Và em phải chấp nhận sự thật đó, dù thực sự nó khiến em đau, đau nhiều lắm.

Mình chỉ có thể nghe, và an ủi em. Mình bất lực vì không thể làm gì thêm cho con bé. Mình biết, trên thế giới này,

sẽ có rất nhiều đứa trẻ trải qua nỗi đau tương tự. Bố mẹ là người đưa chúng ta đến với thế giới này, nắm lấy bàn tay nhỏ xinh, dắt chúng ta đi những bước chập chững đầu tiên, nhưng lại không thể cùng chúng ta đi hết cuộc đời.

Hy vọng chúng ta sẽ trân trọng những giây phút bên gia đình. Bởi đâu ai biết được, cuộc đời vô thường đến vậy, khi nào sẽ phải xa nhau, xa nhau vĩnh viễn. Và nếu kể có kiếp sau, chưa chắc đã được gặp lại nhau...

Chọn bốn ba, hay đi về nhà?

Con người bên trong của chúng mình luôn tồn tại những nghịch lý. Ngày xưa còn đi học, Văn 9 sách giáo khoa cũ có truyện ngắn *Bến quê* của Nguyễn Minh Châu. Hồi đó, đã được đọc, được học phân tích, cũng đã khóc cho những cái vòng vèo, chùng chình của cuộc đời Nhĩ, cả một hành trình bốn ba, đi xa, trải nghiệm nhiều vẻ đẹp trên thế gian này, nhưng lại bỏ lỡ những điều đẹp đẽ, giản dị, gần gũi nhất trên quê hương mình. Lúc ấy nghe cô giảng bài, cứ nghĩ là mình thấm thía lắm, mình hiểu lắm rồi. Mà cô bảo, sau này khi lớn lên, đọc lại tác phẩm này, tụi mình sẽ còn có cảm nhận khác, khác nữa cơ.

Nhiều năm trôi qua, tụi mình từ mấy đứa nhóc đã chạm đến ngưỡng tuổi buộc phải trưởng thành, tụi mình không có sự lựa chọn nào khác, càng không thể từ chối việc trở thành người lớn, sống một cuộc đời khó khăn hơn, nghĩ nhiều hơn.

Học tới đại học, càng về dần những năm cuối, khi gần tốt nghiệp, lũ trẻ lớn đầu mới 21, 22 luôn phải đối diện với câu hỏi: Ở lại hay về quê? Lập nghiệp nơi xa hay trở lại gần nhà? Bốn ba cuộc sống hay về với mẹ cha?

Tuổi trẻ vốn nhiều hoài bão, nhiều ước mơ, nhiều dự định. Nhưng cũng nhiều thay đổi. Nhất là khi buộc mình nhìn thẳng vào hiện thực, và bị đời hành lên hành xuống mấy hồi. Vừa muốn bước ra thế giới để rục rỡ một lần, để đi nhiều nơi, gặp nhiều người, kiếm nhiều tiền, có nhiều

thành tựu, nhưng lại cũng khát khao được về nhà, về với mẹ, với cha, với quê hương, nơi mình đã sinh ra, lớn lên, nơi đã gắn bó với mình trong những năm tháng đầu tiên của cuộc đời.

Mỗi lần về nhà, lại thấy bố mẹ già đi một chút, nếp nhăn nhiều hơn, tóc bạc nữa. Nửa trong lòng muốn ở gần bố mẹ, vì rất sợ một ngày nào đó sẵn máy bay, sẵn vé tàu xe mà không thể gặp được nữa. Nhưng một nửa còn lại vẫn mong rằng bản thân có nhiều cơ hội hơn, có nhiều trải nghiệm hơn, để sau này về già không cần hối tiếc nữa.

Cân bằng cả hai thực sự là điều khó khăn, nhưng mình mong rằng các bạn vừa có thể bước ra thế giới rộng lớn, vừa có một căn nhà ấm áp để trở về. Hy vọng chúng ta đều hạnh phúc trong tổ ấm và với ước mơ riêng mình.

Lần gần nhất mày khóc là khi nào?

Câu hỏi của bạn khiến mình khựng lại vài giây. Hình như lâu rồi, mình không khóc. Phải mất 5 phút để sắp xếp trí nhớ, mình mới gợi lại được ký ức về lần rơi nước mắt gần đây nhất. Cũng cả 3 tháng rồi.

Đó là vào một đêm say ngà ngà. Có một sự thật mà chắc ai cũng biết, là khi say, người ta dễ trái lòng.

Mình cũng chẳng ngờ được cái thằng bạn lúc nào cũng cười hớn ha hớn hờ lại có lúc kể chuyện về bố xúc động đến thế. Rồi ba con nhỏ thường ngày mạnh mẽ cũng rơi nước mắt. Điểm chung câu chuyện của chúng mình là khi nhớ về gia đình, và tuổi thơ.

Bạn kể, xưa giờ không thân với bố, nhưng lần bạn chuẩn bị lên Hà Nội học, bạn không thể quên hình ảnh bố đưa đi, đến nơi bố gọi với và dặn: "*Cố gắng học con nhé*". Rồi bố bạn ôm, bố vẫn cố chờ bạn về mới an lòng nhắm mắt.

Bạn khác bảo mình, bạn nhận ra khi lớn lên, cũng là lúc lần lượt những người thân không bên cạnh mình được nữa. Bà chăm bạn từ bé, bạn chưa kịp báo hiếu thì bà đã đi xa mãi rồi.

Một bạn nhỏ khác thút thít khi nhớ lại quãng thời gian một mình ăn tối, thực sự rất cô đơn. Bạn nói khi ấy thèm lắm một bữa cơm gia đình, nhưng không được. Mỗi người một hoàn cảnh, bạn không trách ai, bạn chỉ thấy thương mẹ rất nhiều.

Một bạn nhỏ đi học xa nhà cả mấy trăm cây, bạn nói nhiều khi bạn rộn, một cuộc điện thoại cũng chẳng nói được bao lâu. Sắp xếp phải 3 ngày nghỉ liền nhau bạn mới dám về quê.

Còn mình, điều mình tiếc nuối nhất có lẽ là đã không về thăm bà ngoại nhiều hơn. Ngày còn nhỏ, hè nào mình cũng về quê ngoại cả tuần, có khi là cả tháng trời. Bà mình xưa khổ lắm, nhưng lúc được sung sướng nhàn hạ thì bà lại không còn nữa. Hồi lên cấp 3 mình ra chuyên học, bà bảo mình là cuối tuần về chơi với bà, nhưng mình toàn về thẳng nhà. Trong khi đường về ngoại cũng tiện, còn gần hơn về nhà.

Mình cứ nghĩ mình còn nhiều thời gian, lần sau về với bà cũng được. Nhưng chẳng có cái lần sau nào hết. Tháng Tư năm đó bà lên thăm nhà mình hai lần, rồi về quê mấy tuần thì bà ốm nặng, không qua khỏi được. Hóa ra thời gian không chờ đợi ai cả.

Càng lớn, càng ít khóc hơn. Nhưng có lẽ những lần mình khóc, đều là vì chuyện gia đình cả. Lớn lên, mình nhận ra gia đình là điều quan trọng hơn tất cả mọi thứ trên đời này.

Còn bạn, lần gần nhất bạn khóc là vì điều gì?

Nhà

Các bạn biết không, nhà không được định nghĩa bằng gạch gỗ, bằng lầu cao, nhà là nơi có những người thân ruột thịt, là nơi gia đình ta ở. Ngày bé, mình hay ước lớn thật nhanh, đi thật xa, để khám phá cuộc sống vô cùng rộng lớn.

Thế nhưng khi lớn lên và đi xa thật rồi, nhiều lúc ngồi một mình, mình hay nghĩ về những ngày xưa, cái hồi còn sống trong vòng tay bố mẹ, cứ hồn nhiên mà bước, chẳng cần phải lo nghĩ gì vì đằng sau lúc nào cũng có bố mẹ rồi.

Giống như lời bài hát nào đó: *"Mẹ ơi thế giới mênh mông, mênh mông không bằng nhà mình"*.

Nhà và thế giới rộng lớn ngoài kia chỉ cách nhau có một cánh cửa. Phía bên ngoài cánh cửa là bão tố, phía bên trong cánh cửa là rất đổi bình yên.

Ngày trước mẹ mình từng nói một câu cảm động phát khóc, mẹ bảo: *"Con hãy cứ đi đến những nơi nào con muốn, nhưng mà nếu mỏi chân quá, nếu thấm mệt rồi và không muốn tiếp tục đi nữa, thì con hãy về nhà con nhớ, nhà vẫn luôn là của con mà"*.

Ngày trước, đọc *Không gia đình* cứ khóc mãi vì thương Rê-mi nhiều lắm, trên đường đi học, đi làm về, mình cũng được gặp rất nhiều Rê-mi trong cuộc đời thực. Và mình thấy thật may mắn vì mình có gia đình, được sống trong gia đình với hết thầy đầy đủ yêu thương.

Mong tất cả những ai còn gia đình, cũng sẽ đều có được tình thương như thế.

Bố mẹ là thầy cô giáo nhưng lại chẳng dạy được con mình...

Mình sinh ra và lớn lên trong cánh nhà có bố, có mẹ, có bà đều làm giáo viên.

Hồi cấp 1, cấp 2 mình học trường làng, gần nhà lắm. Khu này mọi người quen nhau hết cả, ai cũng biết mình là con của bố mẹ, là cháu của bà. Người ta vẫn thường gán một cái mác lên con giáo viên, đó là những đứa trẻ buộc phải học giỏi, còn nếu như chúng có xuất sắc, thì đó là lẽ thường tình. Các anh chị ở khu này đều giỏi cả. Có lẽ vì thế, ngay từ khi còn rất nhỏ, mình đã có vô số tấm gương để soi ra soi vào, mình có một áp lực phải trở thành “con nhà người ta”.

Khi bắt đầu đi học, mình sợ cảm giác là đứa kém cỏi, nên lúc nào cũng học hành tứ tể nhất có thể. Ra ngoài thì cố gắng là đứa trẻ ngoan, gọi dạ bảo vâng để người lớn vui lòng. Mình luôn cố gắng để trở thành đứa trẻ hoàn hảo. Cho đến khi, mình không cố được nữa, mà đúng hơn là mình không muốn cố nữa. Mình bước vào tuổi dậy thì. Mình cá tính và bắt đầu có những suy nghĩ chống đối gia đình.

Mình luôn cho rằng bố mẹ không hiểu mình. Thực ra, khi đã bước qua giai đoạn khủng hoảng đó, mình hiểu rằng, chính bản thân mình cũng chưa chắc đã hiểu hết về mình, thì làm sao mình có thể đòi hỏi bố mẹ phải hiểu, phải thông cảm cho mình cơ chứ?

Bố mẹ thuộc một thế hệ khác, một thế hệ với những quan niệm, tư duy, suy nghĩ cách xa thế hệ của mình rất nhiều. Và, mình tự hỏi, mình đã thực sự cố tìm để hiểu bố mẹ hay chưa? Những người thương nhau thường làm nhau buồn. Là bởi họ đã thương nhau sai cách.

Câu nói khiến mình ám ảnh nhất trong thời đi học có lẽ là khi mẹ thở dài đầy bất lực: *"Bố mẹ là thầy cô giáo nhưng lại chẳng dạy được con mình..."*

Đúng, có những lúc, mình cũng không hiểu nổi, tại sao bản thân lại hành động bông bột và cư xử tệ đến vậy. Mình ra ngoài với một tâm thế khác, mình cố gắng vui vẻ với mọi người, nhưng mình đã làm được gì cho bố mẹ nhỉ? Có một khoảng thời gian rất dài, mình đem hết những bực dọc về nhà, mình khó chịu với sự quan tâm của bố mẹ, mình cho rằng bố mẹ đang can thiệp quá sâu vào cuộc đời mình mà không để cho mình lấy một chút nào gọi là tự do. Mình bỏ bê học hành, mình đọc truyện, xem phim thâu đêm suốt sáng, mình xuống dốc không phanh. Thành tích học tập từng là thứ khiến mình tự hào nhất, vậy mà có một giai đoạn, mình thực sự đã mất gốc Toán hoàn toàn.

Trước đó, mình thấy rất bất bình với câu nói bố mẹ làm thầy cô giáo nhưng lại chẳng thể dạy được con. Vậy mà đã có lúc, mình như thế thật. Chính mẹ là người đã giơ tay ra, nắm lấy tay mình và kéo mình trở lại. Mẹ nói, mẹ cũng đã sai, và mẹ xin lỗi con gái. Nhưng không phải mẹ sai thì là con đúng hoàn toàn. Mẹ phân tích cho mình hiểu rằng mình nên làm gì, mình được gì, mất gì nếu cứ tiếp tục thế này mãi.

Có một câu mà mình thấy rất thích đó là thế giới thay đổi khi con người thay đổi. Chúng mình sẵn sàng trở thành một phiên bản tốt hơn, thì những điều tốt đẹp hơn cũng sẽ tới với chúng mình.

Mình thì mình nghĩ, câu nói đó vẫn hơi định kiến một chút, nhưng mà suy cho cùng, dù bố mẹ có làm gì thì cũng chỉ mong dạy dỗ con cái cho đàng hoàng, sống là một người tử tế, được học hành và có một công việc tốt.

Sẽ có những cái nhãn mác được dán lên và khiến chúng ta áp lực. Nhưng mà, mình tin là áp lực hoàn toàn có thể trở thành động lực. Giờ thì mình không thấy áp lực quá vì những lời nói bên ngoài nữa. Mình thấy tự hào vì là con của bố mẹ. Mặc ai đó có so sánh mình, đánh giá mình ra sao. Hy vọng bạn và mình đều giữ cho bản thân áp lực vừa đủ, để không bị nổ tung, cũng không rạn vỡ. Suy cho cùng thì, cái gì cũng chỉ nên vừa đủ. Đó là trạng thái tốt đẹp nhất, vừa vặn nhất rồi.

Bố đã chết đâu mà mày về

Năm đó, bố bằng tuổi mình bây giờ. Là anh cả của một gia đình có bốn người con. Bà làm giáo viên, còn ông làm bộ đội. Gia đình cơ bản thôi.

Mọi chuyện vẫn sẽ ổn, nếu như năm đó, ông không đổ bệnh nặng. Bố nhận tin, lập tức từ trường về nhà thăm ông.

Nhưng ông bảo: “Bố đã chết đâu mà mày về”.

Ông bảo bố xuống trường đi học tiếp đi. Ông bảo ông không sao. Đúng là bố mẹ, dù thế nào cũng lo lắng cho con, cũng chẳng hề muốn phiền đến con, chẳng muốn mình trở thành gánh nặng. Thế mà một thời gian không lâu sau, ông mất. Câu nói ấy, mãi sau này bố vẫn luôn nhớ và thường nhắc lại. Phải chăng, những điều gần như cuối cùng thường làm người ta nhớ mãi, nhất là kỷ niệm với người thân.

Ngày mình chào đời, ông nội đã không còn nữa. Nhưng trong gian nhà này, nơi bà nội sống, vẫn có đâu đó hình bóng của ông, có thể ông vẫn luôn ở đây thôi, để ôm lấy cả nhà mình mỗi khi mệt mỏi.

Mình chưa từng gặp ông nội, mình chỉ được nhìn ông qua di ảnh, và biết về ông qua những câu chuyện bà nội kể.

Hồi đó, ông nói với cô mình rằng: “Con học giỏi, rồi sau này lên cấp 3 bố cho con thi xuống trường chuyên Nguyễn Huệ nhé”.

Nhưng mà không kịp nữa rồi, ông không kịp chờ tới lúc cô lên cấp 3, cũng chưa kịp chờ tới lúc bố mình, là con trai cả

cầm tâm bằng tốt nghiệp. Ông mất đi, kinh tế gia đình cũng khó khăn hơn, một mình bà phải gồng gánh nuôi bốn người con ăn học, lo chuyện nội ngoại. Không có ông ở bên, bà thực sự đã vất vả nhiều rồi.

Mình là đứa cháu đầu tiên được sinh ra, ngày đó, bà được ông báo mộng, rằng mình sẽ rất giống ông. Và đúng là, mình giống ông thật. Dù chưa từng được ông ẵm bế, chưa từng gọi ông nội, mà chỉ ngày giỗ, ngày Tết mới thắp hương, mới xin được ông phù hộ, mình vẫn như cảm thấy ông luôn ở cạnh, bảo vệ gia đình mình.

Mình đã thi cấp 3, cũng đã đỗ chuyên Nguyễn Huệ rồi. Mình biết là muộn một chút, mình biết là ông không ở đây để chứng kiến mình được sinh ra, được trưởng thành. Nhưng mình cũng biết là, ông luôn ở trong tim của cả nhà, ở trong những câu chuyện mọi người kể. Và mình cũng hy vọng là, ở một thế giới khác, ông vẫn sẽ thấy được mình, bằng một cách nào đó, và tự hào về cháu gái của ông.

Bà nội vẫn hay nhắc ông, và bảo mình là: *"Con giống ông, nên ông thương con, ông phù hộ cho con..."*

Câu chuyện này chẳng có gì to tát, nó chỉ đơn giản là lời nói của một người đã đi xa. Một người mà mình chưa từng gặp. Nhưng mình tin vào sợi dây kết nối của tình thân. Và mình hy vọng các bạn cũng thế.

Thực ra ông bà vẫn luôn âm thầm yêu thương chúng mình

Khi còn nhỏ, mỗi lúc bị bố mẹ mắng, ông bà sẽ dỗ dành, bảo thương con nhất. Mỗi khi đi đâu đều mua quà về cho. Hồi đó, mỗi lần đi thi học sinh giỏi, bà lại nấu một nồi chè đỗ để ăn lấy may.

Lớn lên rồi, sống xa nhà, tự lập rồi, thi thoảng về quê vẫn được bà dúi cho mấy đồng, bảo là bà cho tiền uống nước, bà cho lộc, cầm lấy đi con.

Ngày bé còn ngủ với bà, đêm nào cũng được nghe bà kể chuyện thời xưa. Những buổi trưa trốn ngủ, bà chỉ nhắc nhở nhẹ nhàng chứ chẳng bao giờ quát. Tại bà thương lú nhỏ là tụi mình mà.

Ông bà tụi mình rồi sẽ già đi, tóc bạc ngày càng nhiều hơn. Nhớ hồi còn nhỏ, thi thoảng bà lại kêu lấy nhíp nhổ tóc bạc cho bà.

Thời gian thấm thoát trôi đi, đến một ngày tóc ông bà bạc trắng, rụng cũng nhiều. Tóc trắng nhiều tới nỗi không thể nhổ hết được nữa. Đó là khi chúng ta đã lớn. Và ông bà thì chẳng còn quá nhiều thời gian đâu.

Vậy nên nếu có thể, hãy về thăm ông bà nhiều hơn, vì thời gian ngắn lắm, cứ trì hoãn mãi, biết đâu chẳng còn lần sau được gặp người thân yêu của mình...

Lời yêu chưa kịp nói, vĩnh viễn không thể nói ra

Mình tình cờ xem được đoạn video về hai người yêu nhau trong thời chiến, tìm chọt khung lại, và mình tin là bất cứ ai xem được cũng sẽ có một cảm xúc rất đặc biệt.

Tình yêu thời chiến ấy mà, nhìn ra là bom đạn, sự sống và cái chết chỉ cách nhau trong gang tấc, để có được những giây phút bình yên ngồi cạnh nhau, nói dăm ba câu chuyện cũng chẳng dễ dàng gì.

"Hết chiến tranh, còn nhớ thì đến thăm em nhé."

Không biết đã có bao lời hứa hẹn bỏ ngỏ ở kiếp này, chẳng thể giữ vẹn câu thề vì âm dương cách biệt.

"Nếu còn sống, chắc chắn tôi sẽ tới."

Nếu còn sống, ở cái thời mà người ta không thể xác định được, ngày mai mình có còn trên cõi đời này không, thì tình yêu đúng là thứ xa xỉ. Chắc hẳn khi ấy anh đã muốn, đã hứa với lòng mình sau này hòa bình lập lại sẽ trở về thăm người con gái năm xưa.

Cái ôm ấy, gói ghém trong đó cả tình yêu, cả nỗi nhớ, cả những chờ mong.

Chỉ là có những lời tạm biệt, lại trở thành vĩnh biệt, có những cuộc chia ly, lại trở thành mãi mãi...

Tình yêu thời chiến luôn là điều gì đó khiến người ta mỗi lúc nhắc tới, lại thấy nghẹn lòng.

Nội mình có chị gái. Chị của nội lấy chồng sớm lắm, năm đó bà mới 16 tuổi. Ở bên nhau chưa được bao lâu thì ông đi kháng chiến. Trong suốt những năm tháng ấy, bà ở nhà chăm sóc bố mẹ chồng, một lòng một dạ đợi ông trở về.

Hôn nhân là sắp đặt, nhưng vì ông tốt lắm, lại hiền lành và rất thương bà, nên cả hai đã nảy sinh tình cảm. Nghịch lý thay, lúc có tình cảm với nhau cũng là lúc sắp phải xa nhau. Có những chờ đợi không hẹn ngày gặp lại, nhưng vẫn chấp nhận, vẫn mong ngóng. Ngày ông đi, ông nói sẽ viết thư thường xuyên về cho bà. Bức thư cuối cùng bà nhận được, cầm trên tay, khi ấy ông đã không còn nữa. Cho đến giây phút ấy, bà vẫn đợi ông về...

Trong dòng nước mắt, bà nói:

"Ông bảo, nếu ông không thể trở về được nữa, thì bà hãy lập gia đình mới, sinh ra những đứa con, và nói cho chúng biết rằng, chúng đã từng có một người bố trước anh hùng..."

Và cuối cùng thì, ông và bà, vẫn chưa thể kịp có một người con chung. Có những hy vọng rất mong manh, có những tình cảm không cần nói ra là yêu, nhưng đó, đó là tình yêu.

Chương 2
Tiệm tạp hóa
tuổi thơ đang lớn

Tiệm tạp hóa tuổi thơ lớn lên

Hồi còn nhỏ xíu, mấy tiệm tạp hóa gần nhà là niềm mơ ước của mình. Nó như là một kho báu có thật ở trên đời. Mình thích lắm, mà chẳng riêng gì mình, lũ trẻ con trong xóm đứa nào đứa nấy đều rất mê. Tiệm tạp hóa bán đủ thứ trên đời. Từ mấy cái kem que, “thịt hổ”, bim bim, rồi sách vở, đồ dùng học tập, vân vân và mây mây.

Lúc đó, vài chục, vài trăm ngàn là số tiền rất lớn. Còn thấy ngưỡng mộ mấy bác bán tạp hóa vì kiếm được nhiều tiền ghê. Lại còn không cần tốn tiền mua đồ, nhà cái gì cũng có sẵn mà. Suy nghĩ hồi nhỏ của tụi mình chỉ vậy, ngây ngô và hồn nhiên lắm lắm luôn.

Mình lớn dần lên, những tiệm tạp hóa tuổi thơ cũng lớn theo, cả nghĩa đen và nghĩa bóng. Nhiều mặt hàng hơn, đa dạng mẫu hơn. Nhưng cảm giác thích thú những ngày thơ ấu thì không còn nữa. Thay vào đó là hoài niệm.

Bây giờ, mình có thể đi siêu thị, đi trung tâm thương mại, có thể dễ dàng mua những thứ hồi nhỏ từng ao ước, nhưng lại chẳng thể có được cảm giác của ngày xưa.

Lạ thật đấy. Và buồn nữa. Có lẽ vì dù là bao nhiêu tiền, cũng chẳng thể đánh đổi hay mua lại được kỷ niệm ngày xưa. Ngày xưa sẽ không quay trở về được nữa, nó chỉ trở đi trở lại trong ký ức của chúng ta mà thôi. Tiệm tạp hóa tuổi thơ thay đổi, và chúng ta cũng vậy.

Có những nỗi buồn khó lý giải, và cũng khó hóa giải. Biết sao được, đó vốn là quy luật của cuộc sống mà.

Vị ngọt của muối

Hôm đó, mình tình cờ gặp lại một người bạn cũ. Nói là cũ vì chắc cũng mấy năm rồi không gặp lại. Thực lòng thấy có chút xúc động.

Ngày trước, hồi còn bé xíu xiu. Tức là cái hồi còn chân ướt chân ráo tay này cầm cặp tay kia cầm bình nước đi học lớp 1, run rủi thế nào cô chủ nhiệm lại xếp mình ngồi bàn gần cuối lớp, cạnh Hoàng và trên Bích.

Bích là một người bạn rất đặc biệt. Tại sao lại nói như thế? Vì nó học 4 năm vẫn không xong lớp 1. Bích hay xin cô đi vệ sinh vào mọi giờ kiểm tra để có thể copy bài của các bạn khác, như là của Hoàng và của mình.

Hồi đấy mẹ mình bảo là bạn ấy rất thiệt thòi, vì nhận thức không được bình thường như bạn bè đồng trang lứa.

Lớn lên, tức là lúc lên lớp 2, thì trường không học tập trung nữa mà tổ chức thi lớp chọn. Mình vào học lớp chọn, rồi trường chuyên, và đi học đại học xa nhà. Cũng không còn giữ liên lạc với nhiều người trong số những bạn cũ năm đó.

Khoảng thời gian còn học cấp 3, trong một dịp về thăm nhà mình nghe tin Bích đã lấy chồng. Thực ra cũng mừng cho bạn, vì dẫu sao con bé cũng tìm được hạnh phúc cho riêng mình. Nhưng cuộc sống phẳng lặng có lẽ là điều không khả thi, và một cơn sóng dữ dội sẽ phá tan mặt nước phẳng ấy, để lại chút dư âm của muôn ngày xa cũ.

Bích bảo mình thế này:

"Chúng mày bây giờ thì đều sướng rồi, chỉ có mỗi tao là khổ. Con tao bây giờ 2 tuổi rồi, chồng tao thì nó bỏ, khôn nạn lắm, nên tao vừa về nhà bố mẹ rồi..."

Nó nói, rất bình thản. Dường như trải qua ngàn ấy chuyện cũng không khiến nó khác đi nhiều lắm về cái sức sống ở bên trong. Chỉ là nhìn nó già đi hơn nhiều. Cả vẻ ngoài lẫn cách nó nói chuyện.

Sự trải đời đôi khi rất hữu hiệu, nỗi đau chồng lên nỗi đau làm người ta quên đi cả niềm đau cũ, quên đi tất cả chuyện buồn trước kia. Vì rằng, cuộc đời vốn dĩ đã đáng buồn, chỉ là buồn theo cách nào mà thôi.

Mình chợt nghĩ, sống đến ngàn này tuổi, cũng đã đầu hai rồi, nhiều lúc vẫn lơ tha lơ thơ, vẫn trẻ con lắm, nếu phải trải qua nhiều cay đắng như bạn, liệu có gắng gượng mà sống tiếp được nữa hay không.

*

Lại thêm chuyện về một thìa muối hồi sáng.

Mình ngẩn người ra vì nhầm lọ muối thành lọ đường. Và kết quả là cốc nước mình pha ra có vị mặn chát. Rõ là mình đang cần một ly nước ngọt, vị ngọt của đường kia mà?

Nhưng mình bất chợt nhận ra một sự thật thế này. Người ta thường chỉ dùng nước muối trắng để súc miệng, còn nước đường thì để uống.

Nhưng chúng đều mang một tác dụng nào đó trong cuộc đời mình. Đường cũng có vị đắng, mà muối cũng có vị ngọt. Của riêng nó. Và theo cách cảm nhận của mỗi người.

Tối hôm trước, trên chuyến xe muộn về nhà, mình gặp Vy. Thời gian trôi nhanh hơn ta tưởng, đã tính bằng năm không gặp nhau rồi. Lần cuối cùng có lẽ cũng từ hồi thi học sinh giỏi cấp 2. Nghe sao mà xa quá. Hà Nội thực ra rất nhỏ, nhưng cũng rất rộng, đi mãi cũng không gặp lại những người xưa kia. Hay có chăng tất cả đều đã khác lạ, đều đã đổi thay quá nhiều.

Cuộc sống của chúng mình, những người mà Bích nói rằng rất sung sướng ấy, về thực chất, ngẫm đi nghĩ lại cũng có rất nhiều nỗi khổ riêng. Deadline, bài tập, áp lực thi cử,... Hàng tá thứ trên vai gánh gồng của những đứa trẻ mới học làm người lớn, mới tập làm quen với sự trưởng thành. Cũng chẳng dễ dàng gì, nhỉ?

Cứ nghĩ thế này cho nhẹ lòng vậy.

Ai cũng có cuộc sống riêng, khoảng trời riêng để mơ ước và chờ đợi.

Và, muối cũng có vị ngọt của nó.

Tháng năm không trở lại

Khoảng thời gian cuối năm ba, đáng ra phải tất bật chuẩn bị bài cuối môn, lo lắng cho chuyến thực tập tháng Năm, nhưng trong khoảnh khắc nào đó, đột nhiên mình chẳng muốn làm gì cả.

Đạo này mình hay nhớ về ngày xưa, hồi còn bé, cái khoảng từ mầm non đến hết cấp 2 ấy, những mối quan hệ xung quanh mình khi ấy chủ yếu là những người mình quen từ nhỏ, hoặc người quen của bố mẹ, hoặc bạn bè trên trường trên lớp, các anh chị khóa trên, các em khóa dưới.

Mình đã từng có những khoảng thời gian rất vui vẻ với mọi người. Nhưng rồi ai cũng đều phải lớn. Hôm nay mình nằm lướt story, thấy cuộc sống của mọi người thay đổi thật nhiều. Mới ngày nào chúng mình vẫn chỉ là những đứa trẻ tung tăng, rủ nhau phá làng phá xóm, rồi đi học, rồi đi thi cái này cái nọ, lo bị mắng vì chẳng làm bài tập về nhà, sợ cô chủ nhiệm hạ hạnh kiểm, trốn thể dục để nằm trên phòng y tế, đủ thứ trò, thể mà cũng hết năm, hết tháng, hết kỳ.

Bây giờ ai cũng có cuộc sống khác, những mối quan hệ khác. Dù sao thì chúng mình đã có một tuổi thơ thật đẹp, nhưng đáng tiếc không phải ai cũng đồng hành với nhau đến mãi tận sau này.

Một ngày nào đó, chẳng phải ngày đặc biệt gì cả, mình chợt nhớ về góc sân trường có nắng, có cây xanh, có những

Tiệm tạp hóa tuổi thơ đang lớn

bóng dáng quen thuộc giờ đã thành xa lạ, thực ra là mình nhớ về những kỷ niệm xưa.

Mình từng đọc được ở đâu đó một câu rất hay, muốn dùng để kết lại mấy dòng tâm trạng lúc nửa đêm, đại ý thế này: *Tháng Năm rồi sẽ trở lại, chỉ là những tháng năm ấy sẽ mãi chẳng thể quay về...*

Không phải về chuyện đan len

Một hôm mình đang rửa bát thì tự dưng có một chiếc tăm mắc vào lưới rửa bát, tất nhiên mình không khó khăn để lấy nó ra khỏi đó, nhưng nếu là nhiều chiếc tăm, hay nhiều chiếc xương cá thì lại khác. Chúng sẽ rối tung lên, và mình sẽ rất dễ gặp trở ngại.

Mình biết điều đó, bởi vì nhiều năm trước, có lần cô của mình đã từng nói rằng, “Khi cháu càng cố gỡ chiếc xương cá kia, sẽ có hai trường hợp xảy ra, một là nó sẽ rối tung lên, và tay cháu còn có thể bị đau, hai là cháu thành công. Nhưng xác suất thành công của cháu là rất thấp”. Mình nghe từng câu từng chữ, mình hiểu, nhưng chưa thực sự thấu.

Vài năm sau, khi mình lớn lên một chút, gần nhà mình có một chị hàng xóm xóm đan len rất đẹp. Mình nằng nặc đòi mẹ mua len, xong, mình cũng tập tành đan len. Mình yêu lắm cái cảm giác được móc từng sợi len vào, đan xen với nhau, nhưng rồi một ngày không đẹp trời lắm, và lòng mình không yên lặng lắm, mình nhận ra, cuộc đời mình vốn đã rối bời rồi, len của mình, ước mơ của mình cũng băng khuâng mơ hồ rối bời chẳng kém. Mình bỏ cuộc, để những sợi len nằm lại đó mãi, trong hộp tú và trong hộp ký ức hoen màu thời gian của mình.

Những sợi len, không tròn, không méo, nhưng nó dang dờ, dờ dang, nó tơ bời. Còn mình ư, tất nhiên là, ước mơ gục ngã.

